

Vyhlásenie petičného výboru k plánovanej činnosti „Nový energetický zdroj Trebišov“

Na základe návrhu Československej energetickej spoločnosti a.s., Hlavná 51 Košice sa v marci tohto roku začal proces posudzovania vplyvov na životné prostredie navrhovanej činnosti výstavba „Nového energetického zdroja Trebišov“ (NEZ). Predmetom posúdenia je výstavba troch uhoľných blokov s výkonom 3 x 240 MW a jedného paroplynového bloku s výkonom 1 x 165 MW. Výstavba tepelnej elektrárne s najvyšším funkčným výkonom na Slovensku je navrhovaná na ploche cca 50 ha **v intraviláne mesta Trebišov.**

Dňa 1.6.2007 začala petičná akcia, ktorou obyvatelia a užívatelia tejto lokality vyjadrujú jednoznačný nesúhlas k návrhu umiestnenia NEZ a žiadajú, aby tento návrh nebol akceptovaný v procese jeho schvaľovania príslušnými orgánmi.

Do 18.6.2007 svojím podpisom petíciu podporilo 6 776 občanov a týchto 336 petičných hárkov bolo zaslaných k vybaveniu predsedovi vlády SR Róbertovi Ficovi a osobne odovzdaných primátorovi mesta Trebišov Vladimírovi Andálovi. Petícia pokračovala aj po tomto dátume a podporilo ju ďalších 1 968 občanov.

Dôvodmi, že obyvatelia viac ako 22 tisícového mesta Trebišov ako aj blízkeho okolia vnímajú tento zámer ako ohrozenie životného prostredia, s negatívnym dopadom na zdravie obyvateľov mesta a okolia, krajinnú štruktúru, scenériu a možné riziko priemyselnej havárie sú:

➤ **umiestnenie v intraviláne mesta, v jeho severnej časti, teda na náveternej strane podľa prevládajúcich vetrov**

(stanovisko OÚ ŽP Trebišov z 28.3.2007: „Vzhľadom na veľkosť prevádzky tepelnej elektrárne a jej výkon **nie je vhodné umiestniť ju do intravilánu mesta.** Zároveň riešená lokalita hraničí s navrhovaným vtáčím územím SKCHVU037 Ondavská rovina, ktoré je zaradené do Národného zoznamu navrhovaných chránených vtáčích území, ktorý bol schválený uznesením vlády SR č. 636 dňa 9.júla 2003.“)

➤ **v tesnej blízkosti sa nachádza obytná zóna**

Na základe záväzného stanoviska Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Trebišove má byť dokonca obytná zóna na ulici Cukrovarskej likvidovaná.

➤ **negatívny vplyv na zdravie v dôsledku zvýšenia hladín hluku, ktoré sú už v súčasnosti prekračované až o 19 dB**

(vyjadrenie zo záverečného stanoviska z hlukovej štúdie: „Pre dôslednejšie posúdenie vplyvu nového energetického zdroja na obytnú zónu Trebišova odporúčame detailnejší prepočet matematického modelu, ktorý **nebol v tejto štúdii vykonaný z časových dôvodov**, ktoré vysoko prekračujú termínové možnosti objednávateľa hlukovej štúdie. Tento prepočet môže byť rozhodujúci, pretože v mnohých častiach územia mesta, ktoré sú zaťažené vysokou intenzitou dopravy sú ekvivalentné hladiny hluku na hranici prípustných hodnôt.“)

(vyjadrenie zo Správy o hodnotení navrhovanej činnosti NEZ-Trebišov:“ V záujmovom území už v súčasnosti sú prekročené stanovené hlukové limity v doprave a realizáciou NEZ pochopiteľne dôjde k nárastu ekvivalentných hladín hluku, ktoré budú spôsobené

hlavne:

- prevádzkovaním technologického zariadenia - v HVB a PPC, manipulácia s palivom a jeho doprava do HVB, chladiace veže, kompresorová stanica, čerpace stanice, odvod spalín, manipuláciou s popolčekom a VEP - y a pod.
- zvýšenou intenzitou dopravy na železničnej trati a železničných vlečkách,
- zvýšenou intenzitou dopravy na príľahlých cestných komunikáciách,

..... Z hľadiska hluku bude realizovaná rada protihlukových opatrení tak, aby nedošlo k **významnejšiemu zhoršeniu** súčasného stavu.“)

➤ **negatívne dopady z emisií znečisťujúcich látok**

(stanovisko Úradu KSK Košice z 26.3.2007: „Prevádzka technológie bude mať nepriaznivý vplyv na životné prostredie presahujúce štátne hranice, **ovplyvní kvalitu ovzdušia Trebišovského regiónu**, môže spôsobiť postupné okyslenie pôdy pod skládkami odpadov z technologického procesu a teda následný vplyv na kvalitu podzemných vôd.“)

(vyjadrenie zo Správy o hodnotení navrhovanej činnosti NEZ-Trebišov:“ Z imisno-prenosového posúdenia vyplýva, že navrhovaná činnosť (s výnimkou produkcie oxidu uhličitého) **by nemala mať vplyv** na zmenu klimatických pomerov v Trebišove a okolí. Zároveň sa však konštatuje, že: „Rozptylovou štúdiou nie sú riešené stavy pre nábeh a odstavenie výroby ani pri poruchách odlučovačov, keď môžu byť do ovzdušia emitované kyslé plyny (SO₄, HF, NO₃).“)

(vyjadrenie zo Správy o hodnotení navrhovanej činnosti NEZ-Trebišov: „Vplyvy počas výstavby i prevádzky (tvorba emisií a hluku) je možné považovať vo všeobecnosti za významné. Miera vplyvu je vo väčšine prípadov priamoúmerná vzdialenosti obývaných domov alebo iných citlivých funkčných celkov.“)

Podľa údajov z odborného posudku pre imisno-prenosové posudzovanie zdroja znečisťovania NEZ Trebišov, sú najväčšie koncentrácie znečisťujúcich látok vo vzdialenosti 1 až 5 km od zdroja, do ktorého vlastne spadá celé mesto Trebišov.

Pre porovnanie situácie, ktorá bola deklarovaná v okrese Trebišov v roku 2005 (zdroj KÚ ŽP Košice) a veľkosti vplyvu a príspevku na znečistenie ovzdušia plánovanej tepelnej elektrárne uvádzame nasledujúcu tabuľku produkcie znečisťujúcich látok:

Znečisťovateľ	Údaje v tonách za rok				mil.t/rok
	SO ₂	NO _x	CO	TZL	CO ₂
Okres Trebišov za rok 2005	8	50	48	23	-
NEZ Trebišov - plánované hodn.	2 856	2 856	2 856	286	3,8
Slovenské elektrárne ENEL r.2005	-	-	-	-	4,8

Pre porovnanie produkcie oxidu uhličitého CO₂, ktorý výrazne prispieva ku skleníkovému javu a spôsobuje zmenu klímy uvádzame ako príklad Slovenské elektrárne ENEL, ktoré predstavujú 2 jadrové elektrárne, 2 tepelné elektrárne a asi 30 vodných elektrární, a ktoré prispeli k znečisteniu oxidom uhličitým v roku 2004 – 5,4

mil.ton, v roku 2005 – 4,8 mil.ton. Samotný Trebišovský NEZ predpokladá produkciu 3,7 mil.ton.

To že sa Trebišov dostane na popredné miesta najväčších znečisťovateľov na Slovensku, preukazujú aj nasledujúce tabuľky poradia, ktoré vychádzajú z výsledkov za rok 2005 (zdroj KÚ ŽP jednotlivých krajov) a plánovanej produkcie NEZ Trebišov:

Oxid siričitý SO₂ - nehorľavý plyn s výrazným zápachom, ktorý dráždi oči a dýchacie cesty. Astmatici veľmi citlivo reagujú už na mierne koncentrácie SO₂, ktoré môžu spôsobiť výpadky funkcie pľúc. Znečistenie oxidom siričitým sa považuje za oveľa škodlivejšie, ak je súčasne ovzdušie znečistené vysokými koncentraciami TZL.

Prevádzkovateľ	SO ₂ t/r
Prievidza SE, a.s., Elektráren Nováky	39009,64
U.S.Steel Košice,s.r.o.	10760,07
Slovnaft, a.s. BA	9082,99
SE Michalovce, Elektráreň Vojany	3211,34
NEZ TREBIŠOV - Zámer	2856,60

Oxidy dusíka NO_x - vo vysokých koncentráciách je silno toxický, spôsobujúci vážne poškodenie pľúc s dlhodobým účinkom. Iné zdravotné účinky sa prejavujú ako krátenie dychu a bolesť v hrudi. NO₂ je silno oxidujúca látka, ktorá reaguje s vodnou parou obsiahnutou vo vzduchu a vytvára korozívnu kyselinu dusičnú.

Prevádzkovateľ	NO _x t/r
U.S.Steel Košice,s.r.o.	8848,99
SE Michalovce, Elektráreň Vojany	5977,99
Prievidza SE, a.s., Elektráren Nováky	3828,46
Slovnaft, a.s. BA	3227,94
NEZ TREBIŠOV - Zámer	2856,60

Oxid uhoľnatý CO - jedovatý plyn vznikajúci spaľovaním palív pri nedostatočnom prístupe kyslíka a pri príliš vysokej teplote. Je toxický pri vdýchnutí, pretože sa viaže na hemoglobín tým, že vytlačí kyslík, ktorý hemoglobín prepravuje v červených krvinkách

Prevádzkovateľ	CO t/r
U.S.Steel Košice,s.r.o.	92682,02
SLOVALCO a.s., Žiar n/Hronom	13009,67
Dolvap Varín, Kameňolom a vápenka	3082,00
NEZ TREBIŠOV - Zámer	2856,60

Tuhé znečisťujúce látky TZL - zložitá zmes organických a anorganických látok vyskytujúcich sa v ovzduší ako častice v kvapalnej alebo tuhej forme. Zvlášť jemné častice s priemerom menším než 10 µm môžu preniknúť hlboko do pľúc, čo môže spôsobovať vážnejšie poškodenie. Polietavý prach môže zapríčiniť dráždenie očí, nosa a hrdla.

Prevádzkovateľ	TZL t/r
SE Michalovce, Elektráreň Vojany	10172,49
U.S.Steel Košice,s.r.o.	3965,14
Prievidza SE, a.s., Elektráren Nováky	931,87
Bukocel a.s. Hencovce	508,95
Prievidza Novácke chemické závody	334,24
Slovnaft, a.s. BA	293,55
NEZ TREBIŠOV - Zámer	285,60

O ďalších príspevkoch k znečisťovaniu ovzdušia sa v hodnotiacej správe hovorí iba popisom bez vyčíslenia. Napríklad v časti B. hodnotiacej správy sa uvádza: „Pre prevádzku lokotraktorov, buldozéro, DGS a ďalších dopravných prostriedkov bude zaisťovaná motorová nafta. Najvyššiu, dominantnú, spotrebu budú mať lokotraktory, kde sa odhaduje denná spotreba na cca 4 650 l. Prevádzka buldozéro bude mať charakter kampaňový, priemerná merná denná spotreba je hodnotená v desiatkach až stovkách litrov. Prevádzka DGS bude výnimočná po dobu desiatok minút, a to v prípade rozpadu siete. Pre overenie spoľahlivosti budú robené skúšky spoľahlivosti DGS. Hodinová spotreba DGS bude do 1 000 l/h.“

➤ **možné emisie pachových látok**

(vyjadrenie zo Správy o hodnotení navrhovanej činnosti NEZ- Trebišov: „Za bežných prevádzkových podmienok **by nemalo dochádzať** k emisiám pachových látok nad mieru spôsobujúcu obťažovanie obyvateľstva“.)

(vyjadrenie zo Správy o hodnotení navrhovanej činnosti NEZ- Trebišov: „S prevádzkou blokov NEZ bude do ovzdušia trvale odchádzať odpar z chladiacich veží vo forme vodnej pary. Jeho dopad na životné prostredie je minimálne (nemerateľný)“.)

Priemerný odpar pri prevádzke uhoľných blokov je 833 ton / hodinu.

➤ **zvýšenie prašnosti**

(vyjadrenie zo Správy o hodnotení navrhovanej činnosti NEZ- Trebišov: „Uhoľná skládka je upravená tak aby sa zabránilo jej nekontrolovanému rozširovaniu a aby sa **obmedzila** prašnosť.“)

Pre ukladanie VEP (vedľajších energetických produktov) z prevádzky NEZ je navrhnuté čiastočne úložisko v objeme 863 000 m³ v intraviláne mesta Trebišov a externé úložisko na zvyšnú dobu životnosti NEZ v katastri obce Vojčice na rozlohe cca 100 ha, ktoré je vzdialené od mesta Trebišov cca 5 km na jeho náveternej časti.

➤ **možné problémy pri zahorení skládky uhlia**

(vyjadrenie zo Správy o hodnotení navrhovanej činnosti NEZ- Trebišov: „**Problém** môže predstavovať skládka uhlia pokiaľ zahorí, preto je potrebné sa venovať jej režimu a prevencii zaparenia a ohňa a tiež obmedziť neštandardné stavy na technológií“.)

➤ **možné ohrozenie kvality vôd**

(vyjadrenie zo Správy o hodnotení navrhovanej činnosti NEZ- Trebišov: Počas výstavby je možné predpokladať ohrozenie kvality podzemných vôd z dôvodu vykonávania zemných prác a stavebnej činnosti a zvýšenie rizika havarijných stavov únikom ropných látok zo stavebných mechanizmov a z automobilov. **Ide o veľmi negatívny vplyv** s možnosťou ohrozenia kvality povrchových vôd a znehodnotenia podzemných vôd. Taktiež je možné predpokladať možnosť ohrozenia kvality podzemných vôd nekontrolovaným únikom škodlivých látok pri manipulácii s nimi.“)

➤ **významný a nevylúčiteľný vplyv prevádzky v NEZ na vznik priemyselných havárií**

(vyjadrenie zo Správy o hodnotení navrhovanej činnosti NEZ- Trebišov: Významným a nevylúčiteľným vplyvom budúcej prevádzky v NEZ je vznik možných priemyselných havárií a následné ohrozenie kvality vôd. Ide o všeobecné riziko a logicky aj environmentálne.“)

(vyjadrenie zo Správy o hodnotení navrhovanej činnosti NEZ- Trebišov: Hlavným rizikovým faktorom, ktorý môže vyvolať prevádzka NEZ je nevylúčiteľná možnosť vzniku havárií. Prevádzkovaním NEZ môže dôjsť k ohrozeniu zdravia, života, majetku a poškodenia životného prostredia z dôvodov požiaru alebo výbuchu uhoľného prachu, zemného plynu, uvoľnenia energie vzduchu alebo vodnej pary, únikom spalín do vnútorných priestorov HVB, nevhodnými manipuláciami s nebezpečnými látkami, nedodržaním prevádzkových a bezpečnostných predpisov. Medzi vonkajšie ohrozenie areálu NEZ patria havárie v susedných priemyslových

podnikoch, povodňová situácia, zemetrasenie, pád lietadla alebo onoho veľkého telesa, kriminálna alebo teroristická činnosť.“)

Pozn.: V tesnej blízkosti navrhovaného NEZ Trebišov sú zásobníky s objemom cca 15 000 m³ pohonných hmôt.

➤ **trvalá a významná zmena scenérie mesta a krajiny**

(vyjadrenie zo Správy o hodnotení navrhovanej činnosti NEZ- Trebišov: „Realizáciou stavby sa zmení priestorová štruktúra a spôsob využívania krajiny, tento vplyv je možné považovať za trvalý a významný. Vplyvy na scenériu krajiny vyvolané výstavbou budú taktiež trvalé a významné. Investícia čiastočne ovplyvní krajinný obraz mesta Trebišov a možno ju vnímať aj pozitívne, aj negatívne. Negatívne môže pôsobiť budovanie vzdušných VVN vedení elektrickej energie.“)

(vyjadrenie zo Správy o hodnotení navrhovanej činnosti NEZ- Trebišov: „Vzhľadom ku konečnému stavebnému riešeniu významným krajínovotvorným prvkom sa stanú výškové objekty HVB, chladiacich veží a komína s určitou mierou zmeny krajinného rázu.“)

➤ **nesúlady s platným územným plánom mesta Trebišov**

(Stanovisko Mesta Trebišov zaslané navrhovateľovi ČES a.s. Košice dňa 28.3.2007: „Nakoľko sa v územnom pláne v tejto lokalite nenachádza umiestnenie žiadnej elektrárne, ako ani k nej patriacich zariadení, realizácia navrhovanej stavby v tejto lokalite **nie je v súlade** s platným územným plánom mesta.“)

Základné parametre navrhovanej tepelnej elektrárne:

- tri uhoľné bloky s výkonom 3 x 240 MW
- paroplynový cyklus o výkone 165 MW
- skládka uhlia s kapacitou 170 000 t
- denný príjem 5 vlakov (5 x 27 vogónov) t.j. 6 750 t uhlia denne
- spotreba uhlia 6 094 ton denne
- produkcia popolčeka a popola 68 ton/hod.
- spotreba vápenca na odsírenie 252 ton denne
- úložisko vedľajších energetických produktov (VEP) v areáli elektrárne s kapacitou 863 tis.m³
- externé úložisko VEP na 40 rokov v katastri obce Vojčice na ploche cca 100 ha
- priemerná spotreba surovej vody 1 434 m³/hod.
- základný zdroj vody z rieky Ondava, náhradný Trnávka
- odpar z chladiacich veží 833 ton/hod.

Je nesporné že vybudovaním a prevádzkovaním Nového energetického zdroja vzniknú negatívne vplyvy na okolie a tým aj na pohodu života dotknutého obyvateľstva.

Preto vyjadrujeme jednoznačný **n e s ú h l a s** k návrhu umiestnenia NEZ Trebišov.

Petíciu občanov proti umiestneniu NEZ Trebišov v katastrálnom území obcí Trebišov a Milhostov podporilo svojím podpisom cca 9 000 občanov mesta a okolia.

V Trebišove 4.7.2007

Petičný výbor.